

ne odjenja, nadejajoč se ugnati s svojim bobnom Slovence v kozji rog. Pa bodisi, kakor že hoče, le ta dober svet mu dam: Matevž, odložite boben, pa primite za drug »štrument«, za meter, sicer še spravite brata Janca na — boben!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Dnes jutro pripeljali so se svitli cesar v Inomost, glavno mesto Tirolov ter so odprli deželno razstavo; z njimi se je peljalo več nadvojvod in tudi grof Taaffe in minister za trgovino. — Državne vojske minister je postal fzm. Krieghammer; novi minister je na glasu izvrstnega generala. — Dne 10. oktobra snide se državni zbor in pričakuje se jako živih razprav, posebno o izjemnem stanju v Pragi.

Češko. Češkim listom sedaj prede, ker imajo brž tožbo na glavi, ako le količkaj svoji nevolji dajo duška. Celo krotki pa so »Narodni listy«, glasilo mladočeške stranke. Kaj pa tudi čejo, ko sta izdajatelj dr. Gregor in urednik Anys že v kazenski preiskavi, češ, da sta kriva motenja javnega miru! — V drž. zboru bodo mladočeški poslanci neki čez silo govorili in stavljali predloge, vse zato, da napravijo vladi in zboru — sitnobe. Kakor jih poznamo, je to od njih prav mogoče!

Štajarsko. Nemški konservativni poslanci so imeli poleti obilo volilnih shodov in so jim povsodi volilci izrekli svoje zaupanje, izlasti še v tem, da so poslanci udje »kluba konservativcev«. Tudi mi sodimo, da so storili v tem najbolje, da si niso mogli česa doseči, da bi se videlo. To pač v sedanjih razmerah ni mogoče. — V Gradcu izhaja kaki dve leti sem list, ki hoče nemške duhovnike dobiti na svojo stran in zato rad prinaša cerkvene novice, sicer pa ne more skriti svojih — liberalnih tipavnic. Dvomimo zato, da mu sede nemško duhovništvo na limanice.

Koroško. V Velikoveci je bilo zadnje nedeljo zborovanje šulvereina; namen mu je bilo ugovarjati zoper novo podružnico sv. Cirila in Metoda, katera se snuje v mestu, od nekdanj slovenskem, sedaj pa že jako ponemčenem. — Nova podružnica naše šolske družbe se je ustanovila v Rožeku, vdeležba je hila mnoga in govori jako poljudni. Udov šteje le-ta podružnica že lepo število.

Kranjsko. Nemško Kočevje je vsklicalo za častne meščane ministra Bacquehem, barona Hein in trgovca V. Suppan. Njih zasluge so neki velike pri novi železnici. — Celodnevno poučevanje na ljudskih šolah večim občinam ni po volji in kmetje bi radi, naj se poučevanje tako uravna, da bode le po pol dneva, sicer so stroški za-nje preveliki, dobička za otroke pa v primeri s stroški premalo. Pač resnica!

Primorsko. Sloveča božja pot na Sv. Goro pri Gorici obhaja te dni svojo stoletnico; se ve, da so slovesnosti izgola pobožne. — V mestnem zastopu v Trstu so potrdili vse volitve, tudi tiste, zoper katere so ugovarjali »laški« volilci. Uzrokov za to niso imeli drugih, kakor da so se izvolili slov. možje, sicer bi jih v mestnem zastopu ne bili potrdili.

Hrvaško. Ban Khuen-Héderváry se je povrnil z Bosne, ne da bi se znalo, čemu je hodil tje. Ali bi ogerska vlada to deželo pridobila za-se, za ogersko državo? Človek bi skorej verjel, da je tako. — Predsednik sabora, Mirko Hrvat je umrl — mož jako strog v svojem poslu, ne pa v prepričanju svojem.

Ogersko. Vojaške vaje pri Kiseku so pri kraji in vojaki so razšli, pa tudi visoki gostje Nj. veličanstva.

Nemški cesar je podelil ogerskim ministrom visoka odlikovanja, ali so si jih zaslužili? Morebiti za nemško državo, za našo domačo pa težko! — Judje trpijo težko, da jih svitli cesar ne vsprejema po vrsti t. j. brž za zastopniki drugih ver. Zoper to bi se radi pritožili, ali za sedaj še jim je to — »prekisló grozdje«.

Vunanje države.

Rim. Nekaterim ljudem ni mogoče vstreči in tudi sv. oče Leon XIII. njim ne vstrežajo, kajti sedaj tem ljudem ni prav, da se sv. oče ozirajo tudi na delavce, sedaj sopet ne, ker želijo, da se države izognejo, kjer je le mogoče, vojsk in njih žalostnih nasledkov. No papež Leon XIII. tudi niso željni hvale tacihi ljudi.

Italija. Znano je, da se tej državi godi trda za denarje. Sedaj bi radi ga na posodo, ali kdo jim ga če dati? Vsled tega misli vlada vpeljati nove davke, ali tudi tukaj je hudó, kajti ljudstvo nima, od česar se naj novih davkov zmore. To je v resnici stiska! — Do razsodbe zoper goljufije pri »banca romagna« ne pride še tako hitro, ker se vlada boji, da zadene sodba tudi nje može!

Francija. Ker se bliža čas, da pride rusko vojno brodovje v Toulon, suče se skorej vsa politika okoli tega in lahko ljudstvo, kakor so Francozi sploh, domišluje si že, da pride kmalu Alzacija iz nemških pestij nazaj pod francosko državo in Bog zna, kake gradove si še stavi — v oblake. V resnici le v oblake, kajti na to ni misli, da še zmagajo francoski vojaki kedaj nemške. — Strike delavcev so po vsej državi in ne bode jih tako hitro še konca, prej ne, dokler delavcev ne prižene sila, da sežejo po zaslužku, kjer ga kaj bode.

Anglija. Sedaj miruje državni zbor in tako imajo časa dovolj, da poslanci in volilci premišlujejo, kaj jim bode storiti s homerule. Volilci so za-njo, pa tudi zoper njo, kakor je to pri vsaki novi reči, o kateri nihče ne vé, kaj bode iz nje.

Nemčija. Knez Bismarck se je spravil s cesarjem in mož, za nemške cesarstvo velezaslužen, dobi poslej morebiti miru, saj mora izpoznati, da je za-nj že čas, da misli — na grob. — Po vsem cesarstvu bodo kmalu volitve za deželne zборе in je ljudstvo že precej sito vednih volitev. Zato se malo več briga, kdo se mu ponuja za poslanca.

Rusija. Car Aleksander je na švedskem dvoru in se počuti tam bolje, kakor doma. Vsaj v strahu si ni za življenje. — O trgovinski zvezi z nemško državo še ni sluha ne duha, najbrž tirja nemška država preveč koristij za-se, sicer si človek težko misli, zakaj je ruska vlada v tem tako oprezna. Trgovina pa trpi v obeh državah precej škode.

Bolgarija. V tej državi so bile une dni volitve v občinske zastope in so skorej povsod možje zmagali, ki so za vlado, ali brez pretefov se volitve niso zvršile. Za nekaj let bode pa neki mir, ker ne bode treba volitev.

Srbija. Čudno je, da kralj Aleksander ne skrbi za to, da pride, čem prej mogoče, njegova mati, kraljica Natalija, k njemu v Beligrad. Postava je pač zoper to, ali postava se prekliča, pa je, ali pa je politika kriva? Natalija vleče močno sapo na — rusko stran.

Turčija. Govorica trdi, da se je ljudstvo na otoku Samos vzdignilo zoper turško vojaštvo. Sultan Abdul Hamid pa temu ugovarja, češ, da je najlepša zastopnost ondi med ljudstvom in vojaki. Kdor verjame, pa verjame.

Grecija. Vlada prizadevle si iz nova dobiti denarja na posodo, ali kolikor je podoba, nima sreče pri tem, kajti pogajanje o posojilu se je razbilo že nekatere kratki.

Afrika. Vest se potrjuje, da je nemški potovalec po notranjih delih Afrike, Emin paša, padel pod orožjem arabskih sovražnih čet. Mož je obhodil že veliki del svetla, toda ni mu ga še bilo dovolj, dokler ni našel smrti v tuji zemlji.

Amerika. Glavno mesto Brazilije je brz ko ne že v rokah ustajnikov, da-si nam še poročil o tem manjka. Že več dni so streljali v mesto in mu napravili veliko škodo. — Zoper predsednika republike »zdrženih držav« v severni Ameriki hoče neka stranka pričeti tožbo, češ, da dela zoper postave. V resnici pa je mož le odobril načrt postave, ki odpravi srebrni denar in tožniki njegovi imajo od tega denarja največ koristi.

Za poduk in kratek čas.

Spomina vreden mož.

(Napisal Ant. Korošec.)

(Konec.)

Ko smo že nekoliko odrasli, bil nam je Martinec v nekaterih strokah tudi skrben domači učitelj. Pod njegovim nadzorstvom izdelovali smo klopotce, vrtalke in mline za majhen jarek poleg ceste. Le izdelovanje majhnih grabelj, s katerimi nas je večkrat razveselil, pridržal je sam sebi.

Toda tudi to še moram povedati; skoro bi pozabil. Martinec je bil namreč tudi pokrivač. Seveda, pokrival je le slamnate strehe, kajti opeko zlagati po strehi, to pač ni nobena modrost! Kedar je Martinec pokrival, lahko si se prepričal, kako spreten, pogumen in neustrašljiv je bil. Naša streha je bila visoka, a Martinec je storil s hlapcem v roki le kake tri korake in glejte ga, že je bil na sllemenu. Ko pa se je tako visoko povspel, ogledal se je v prvem trenotku zadovoljno parkrat na vse strani, ne vem, ali iz ničemernosti, če bi ga kedo opazoval, ali pa iz srčnega hrepenenja, da bi si s tega vzvišenega stališča ogledoval lepo prirodo, ki se je razprostirala pred njim. Vendar zadnje ni verjetno. Še dobro si pomnim, kako sem se bal zanj, ko je tako ponosno tam v visočini krpal sleme. Jaz še si po lestvi do strehe nisem upal priti, kajti brz se mi je začelo vrteti v glavi, čeprav sem se trdno oklepal močnih lestvinah klinov. Toda našemu Martincu se nikoli nič ni zgodilo. Še tedaj se ni hotel zvrniti, kedar so mu oče vrgli kako škopico, če jo je zahteval, temveč gibčno se je malo nagnil na stran, razprostrl roke ter zgrabil škopico in jo položil pred-se. Sicer pa je bil, kakor pri vsakem delu, tudi pri pokrivanju prav resen.

Toda ne smete si misliti, da Martinec ni znal tudi navadnih kmetskih del. Se ve, da jih je znal. Če je kje gospodar zbolel in ni imel hlapca, no, pa so poklicali Martince, da ga je nadomestoval. Res nekoliko počasi mu je šlo vse izprod rok, pa šlo je vendar le.

A naši možje so mu še tudi v nečem drugem najiskrenejšo hvalo dolžni. Saj veste, kako so naše gospodinje rade sitne. Če v kuhinji niso noži dovolj nabrušeni ali vile niso dobro nasajene, oj milo Bog, koliko bridkih besed mora slišati vrli mož od svoje zakonske polovice! Ali če je počil obroč na sodu, v katerem se je hranilo, bodisi zelje, bodisi jesih, in gospodar soda ni kmalu nabil, jejmene, kako godrnjanje se začne v kuhinji: »Ves jesih bo stekel, potem pa si lahko drugega kupiš, če imaš toliko denarja. In zelje boš kmalu na tleh našel, kaj pa si bomo potem kuhali? Seveda, za-to nimaš časa, da pa s sosedom kje v senci postojiš, o tedaj se ti ne mudi.« In tako gre naprej, saj vsi poznate te litanije. Toda glejte, ko še je živel Martinec, tedaj pri nas nismo

poznali takih ljubeznivih preprirov. Povedali smo mu samo, da se mora popraviti to in ono, in že drugi dan je prišel, če mu je bilo mogoče, ter nam spravil vse v red.

Da, Martinec, to vam je bil mož, ki ste ga lahko povsodi rabili. A tužna nam majka, letos ga že ni več med živimi. Lanska zima nam ga je vzela. To pa se je zgodilo tako-le. V začetku jeseni je bilo. Martinec je šel k maši, da bi pomagal organistu pri težavnem delu orgljanja. Bila mu je namreč častna služba vlačiti organistu mehe. Rosa še je ležala na zemlji in kakor je bila to njegova navada v takih slučajih, sezul si je Martinec svoje čevlje, da bi jih po nepotrebnem preveč ne zmočil, ter zadel pod vsako pazduho jednega. Pa bilo je hladno in naškodilo mu je. Dobil je nahod, pozneje tudi kašelj, in ko se je odela zemlja v svoje snežnobe oblačilo, moral je celó leči. In ni več ustal; ko je potem tako hudo pritislila zima, oglasil se je nekega dne v farni cerkvi zvon, naznanjajoč, da se je ločil Martinec od tega sveta. Mnogo ljudi se je bilo udeležilo njegovega pogreba, da-si je bilo izvanredno mrzlo.

Martince sicer ni več, a spomin na-nj še vedno živi med našim hvaležnim ljudstvom, ki ga res močno pogreša.

Smešnica. O ciganih si naše ljudstvo marsikaj pripoveduje. Je li se vse uprav tako zgodilo, kakor je govorica, ne morem vas na tenko zagotoviti. Toliko pa je vsekako resnice, da so cigani izborni kovači, da se prej razumejo na prerokovanje (orehovo ali ka-li?) in na kupovanje konjev in sicer prav cenó, po dne in po noči, in tudi zaradi izgovorov ne pridejo lahko v zadrego, ali včasih se jim to ne posreči. Tako se je na primer zgodilo nekemu, inane nenavadno zvitemu tičku, ker se mu nikakor ni htelo verjeti, da je plačal lepega konja, ki so ga pri njem našli, ampak naravno se je trdilo, da ga je ukradel. Naš cigan pa se tega na vse kripnje brani, ter na opombo sodnikovo, naj le samo čisto resnico govori, stalno trdi: Jaz govorim popolno in čisto resnico; na glavni stezi, pri belem dnevu, našel sem staro podkovo, pa tega nisem jaz kriv, če je ta konj bil na njo pribit, ampak »rečen van, pa mojo vest zastavin, jas sen tak pravičen, ka neman ene naj te menše krivice na moji vesti, nači če se mi kaj takšega prigodi«.

Razne stvari.

(Redka slovesnost.) V soboto ob dveh popoldne dospejo č. franciskanke iz Levova v Maribor, kjer se takoj podajo v stolno cerkvo. Milostljivi knezoškofo bodo sami imeli kratek nagovor, potem bodo jim redovnice obljubile pokorščino. Zatem bode sv. Rešnje Telo izpostavljeno in se bode pred njim hvalnica »Pridi sv. Duh« zapela, potem pa lavretanske litanije opravile in dal sv. blagoslov. Po sv. blagoslovu se odpeljejo redovnice nemudoma v novi pripravljeni samostan, kjer bodo milostljivega knezoškofa pričakovale, da se vredi njihova ostra klavzura.

(Petdesetletnica.) Dnes pred petdesetimi leti umrli so v Št. Andražu v Labudski dolini knez in škof Ignac Franc Zimmermann. Rojeni v Slov. Bistrici dne 26. julija 1777, posvečeni 8. junija 1800, zasedli so stolico lavantinskih škofov 1824 ter so našo škofijo vladali do 28. septembra 1843. Že 1825 so izprosil od cesarja Franca I. prvi stolni kapitol lavantinski. Razun bisernega zlatomešnika g. M. Korena živita samo še naš preč. g. stolni prošt in prelat Orožen in g. nadžupnik